

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Banca Poporală Dej”, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Boșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare Miercurea”, „Cassa de păstrare Seliște”, „Chioreana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economia Cohalm”, „Economul”, „Făgeșana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănițerul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Industria”, „Iulia”, „Lipovana”, „Lugoșana”, „Luceafărul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Patria”, „Plugarul”, „Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Sîlvania”, „Someșana”, „Steaua”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărândeana” și „Zlăgnea”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul VIII.

Sibiu, 13 Maiu 1906.

Nr. 19.

Probleme pentru Conferența Băncilor.

Pe terenul social-economic poate că nicidecând n'a fost o mai pronunțată tendință de reunire a factorilor cari reprezintă aceleași interese și au aceleași aspirațiuni ca în zilele noastre. Exemple clasice în privința aceasta întâlnim aproape la toate popoarele ce vor să-și afirme individualitatea și puterea lor de existență; întâlnim însă cu deosebire la Cehi, cari în mare parte au să mulțamească rolul lor conducător în viața publică a imperiului de dincolo de Laitha, excelențului lor sentiment de reunire și consolidare a forțelor lor economice, reunire și consolidare, cărora le-au dat expresiune în forma cea mai aleasă prin puternicile lor centrale: una a casselor de păstrare boheme, alta a însoțirilor lor de credit și a treia a însoțirilor lor agricole. De bunăseamă că și noi acestui sentiment intern al trebuințelor noastre de reunire avem să mulțămim modesta organizațiune a băncilor române, care oricât de laxă ar fi astăzi și în orice stadiu de pruncie s'ar afla, totuș — de vom fi oameni vrednici și de ne vom înțelege interesele cum trebuiesc înțelese — poate să devină o puternică temelie a unei organizațiuni social-economice de prima ordine, dar, repetăm încă odată, numai de vom fi oameni vrednici și stăruitori.

Ca mâne ne vom vedea din nou întruniți la Conferența băncilor — poate cea mai importantă din câte le vom fi ținut până atunci — unde vom avea să rezolvim o pro-

blemă pe cât de frumoasă, pe atât de importantă și de mare răspundere pentru viitor. Va fi vorba să dăm Asociațiunii băncilor noastre un caracter mai real și mai durabil, s'o transformăm pe baza legii în o reuniune ori într'o societate pe acții care să-i garanteze caracterul autonom și românesc și care să-i asigure rolul ce i-se cuvine în viața economică din țară. E o problemă aceasta nu tocmai ușoară, la studiarea căreia va trebui să se muncească mult și serios și pe care — cu toată munca și devotamentul unora — n'o vom putea rezolvi decât numai atunci, când toți vom fi pe deplin pătrunși de importanța acestei instituțiuni economice comune, de menirea ei în viitor și de abnegațiunea, ce se va reclama dela mulți dintre noi, când va sosi momentul s'o realizăm. Asta fiind convingerea noastră, ca unii cari voim să ne luăm modesta parte din aceasta lucrare comună, să nu ni-se iă în nume de rău, dacă deja de pe acum venim să punem în discuție o serie de probleme, ce direct sau indirect, atingând chestiunea asociațiunii băncilor, credem că vor merita să formeze obiectul preocupățiunilor viitoarei Conferențe a reprezentanților băncilor române. Socoțim, că e bine să facem aceasta și din motivul că viitoarea Conferență numai așa va putea exhauria și rezolvi în mod mulțămitor problemele, ce o așteaptă, dacă vom pregăti terenul prin o discuție cât mai largă și mai temeinică a lor.

Să începem dar!!

I. I. L.

Pacea politică și piața efectelor în Ungaria.

În fine au avut drept aceia, cari nu au slăbit cu optimismul cu privire la evenimentele politice din Ungaria. Pacea s'a făcut și orice pericol s'a deplasat de pe piața rentelor deocamdată. Imediat după întrunirea parlamentului noul guvern ungar va pune la cale votarea unui împrumut mai mare de stat, din care va folosi, cât cere trebuința, sumele necesare pentru solvirea cuponilor rentei ungare. De creditul de cont-curent la băncile grupei Rothschild nu mai este nevoie. De altă parte nu va putea conta la o repede încasare a dărilor. Căci în prima linie va trebui să aștepte votarea bugetului, care la tot cazul va reclama mai mult timp decât votarea împrumutului. Pe urmă este evident că un împrumut se poate realiza mai repede decât niște dări restante. În fine un guvern care a eșit dintre partidele rezistenței pasive va trebui să admită multă concilianță la încasarea dărilor.

Acesta este un punct regretabil al crizei de mai nainte, căci vor trebui să treacă câțiva ani până ce vor fi solvite toate restanțele de dare. Dar detentorul rentei ungare este acum asigurat și astfel se și explică cum cursul rentei ungare s'a recules cu atâta repeziciune.

Din contră trebuie precauție față de un optimism prea exagerat mai ales în direcția că renta ungară se va urcă rapid până la concurența celei austriace. Căci nu este sigur dacă darea austriacă se va șterge acum pentru hărțile ungare. Scutirea efectelor ungurești de darea austriacă se poate face numai în cadrele pactului dualist. Numai dacă proiectul Szell-Koerber, fie în formă nemodificată sau și cu mici schimbări, se va primi, rentele ungare vor putea să ajungă libere de darea austriacă. O ștergere a acestui impozit pe calea administrativă — fără concesi reciproc ungare — ar fi o imposibilitate. Iar rezolvarea cuotei este punctul cel mai debil intonat în programul de pace. Căci existența pactului dualist până la anul 1917 este așa zicând asigurată prin convențiile comerciale, cari vor fi sancționate prin votul parlamentului ungar. Rezolvarea formală a pactului dualist este foarte dificilă. Deoparte parlamentul austriac cu greu va fi învoit să primească surtaxa pe zăhar. De altă parte, cum reese din anumite aserțiuni ale noului ministru ungar de comerț Kossuth, o mare parte a majorității parlamentului viitor ungar va cere ca legătura actuală comercială cu Austria să fie schimbată în o convenție vamală și comercială. Aceste împregiurări nu sunt tocmai acomodate ca să dea speranța pentru o apropiată rezolvare a pactului dualist. Din punct de vedere practic, natural, că pentru moment aceste lucruri n'au altă importanță decât că chestiile dării asupra rentelor ungare, ștergerea dării de transport etc. rămân deocamdată nerezolvate. O altă consecință a păcii politice din Ungaria este că atât la noi cât și în monarhia întregă se va porni o serie de comande din partea statului, cari vor cădea în beneficiul industriei. Special statul nostru este cel mai important consumator pentru o mulțime de articoli industriali. Așa d. p. pentru fabricațiunea vagoanelor și a celorlalți articoli din sfera căilor ferate. Căci toate căile ferate din Ungaria se află în mâna statului. Afară de astea, cum se știe, guvernul ungar a stabilit mai acum vre-o câțiva ani un mare program de investițiuni, care însă nu s'a

putut executa din cauza crizei. În general economia națională a țării s'a putut menține numai prin o recoltă splendidă. Dar special industria de fier din Ungaria a avut să sufere greu pe urma efectelor crizei. Acum lucrul se va schimba. Noul guvern a luat angajament că parlamentul va vota creditele militare acordate deja de către delegațiuni și cari pentru ambele țări fac preste 400 milioane coroane. Se poate spune că și parlamentul austriac va face acelaș lucru, deoarece după ce delegațiunile au votat creditul, votul parlamentar este mai mult chestie de formă. Administrația dela război atunci va fi în situație să-și execute programul liber și neștirbit. O parte din comanda pentru trebuințele miliției, ce i drept, s'au și făcut în interval, dar modalitățile de plată la acestea au fost nefavorabile industriei.

E de prisos să spunem ce înseamnă programul de tunuri și de marină al guvernului pentru industriile de specialitate și pentru industria de fier din regatul nostru. Numai o mică parte din efectul acestui program s'a escomptat deja.

Avantajul esențial însă constă în faptul că orice grije serioasă a dispărut de pe piețele de efecte. Atâtea simptome vorbesc pentru un progres însemnat economic în monarhia noastră, întrerupt prin o lungă stagnare, și numai criza ungară a suprimat aceste speranțe în timpul din urmă. Să nu să uite că greutățile, în cari să găsiă ministrul de finanțe ungar au influențat desavantajos nu numai piața rentelor ci și a efectelor în general. Etalonul de 4 $\frac{1}{2}$ % am avut să-l mulțumim în partea cea mai mare crizei ungare. Acum că criza aceasta a dispărut s'a delăturat cu ea deodată cel mai mare obstacol și economia națională a țării noastre poate de acum să-și ia un însemnat avânt. #

Studii practice de bancă.

(Continuare.)

Secțiunea împrumuturilor.

Evidența pretenziunilor ipotecare rescumpărate de banca centrală se ține de așa numita secțiune a împrumuturilor. Spre scopul acesta, secțiunea conduce cărți de împrumuturi cu conturi, cari conțin coloane pentru următoarele date: numărul ratei, scadența ei, suma de plătit specificată în interese, cuota respective partea de amortizare din capital și proviziune, apoi capital restant și observări. Totodată deasupra fiecărui cont se scrie numele debitorului, al institutului cedent, suma împrumutului cedat, cuota băncii centrale etc. Pentru fiecare împrumut rescumpărat se deschide cont separat, lăsându-i-se două fețe, adică un folio. Având în vedere că pentru fiecare împrumut se ține evidență à parte și că sunt foarte multe băncile cari își cedează pretenziunile lor ipotecare, pentru a se ușura evidența lor, cărțile de împrumuturi sunt grupate după singuraticile institute cedente. Anume fiecare institut are una, două sau mai multe cărți, conform numărului mai mare sau mai mic al pretenziunilor ipotecare cedate. Relativ la numerotarea împrumuturilor rescumpărate de banca centrală, observăm că fiecare capătă un număr curent, dar fără conziderare la gruparea cărților după institute. Așa de ex. dacă presupunem că o bancă oarecare cedează o sută de pretenziuni ipotecare și o alta opt-

zeci, atunci tuturor acestor împrumuturi li-se dă numeri curenți dar — cum am zis — fără conșiderare că unele împrumuturi sunt dela o bancă și altele dela alta. Sub acești numeri curenți se introduc pretenziunile cedate și în cărțile de împrumuturi. Rezultă dar că numerii împrumuturilor din cărțile unuia și aceluiaș institut sunt diferiți, că nu urmează unul după altul. Stând lucrul astfel, dacă din cărțile singuraticelor institute nu se pot urmări ușor numerii curenți ai împrumuturilor cedate, pentru evidența lor se poartă o *carte de numerii specială*, din care se poate ști în tot momentul ce număr curent urmează și prin urmare ce numerii au să se dea împrumuturilor de nou cedate.

Am arătat că fiecare împrumut își are un cont separat. Contul acesta se începe cu rata care urmează să se plătească după ce pretenziunea ipotecară trece în proprietatea băncii centrale. Așa de ex. dacă „Lucașul” a cedat un împrumut original de K 900 a lui Toma Nicolae, care a plătit deja trei rate, atunci acestuia, lui Toma Nicolae i-se va deschide în cărțile de împrumuturi cedate ale numitului institut un cont a cărui primă poziție se va începe numai cu rata a patra. Dela această rată însă începând împrumutul se ține în evidență până la totala replătire întocmai ca la institutul cedent.

Pe lângă cărțile de împrumuturi, pentru și mai bună evidență a împrumuturilor cedate, se poartă și *cărți de scadențe*, cari au o împărțire și aranjament de tot simplu. Conțin cu totul patru coloane: una pentru numărul împrumutului, alta pentru numărul feții, o a treia pentru numele și locuința debitorului și în fine o ultimă coloană pentru observări. Fiecare carte de scadență e împărțită după cele douăsprezece luni ale anului și fiecare lună după zilele ce le are. Intocmai ca la cărțile de împrumuturi așa și aci fiecare institut își are cărțile sale de scadențe. Cum se fac introducerile în aceste cărți de scadențe e ușor de închipuit. Din cele expuse până aci rezultă, că evidența principală a împrumuturilor cedate se ține în cărțile de împrumuturi și în cele de scadențe.

Relativ la lichidarea împrumuturilor rescumpărate precum și la încassarea ratelor de replătire observăm că toate aceste se fac per cont-curent. Anume — cum vom vedea mai detaliat la contabilitate — pentru fiecare institut, cu care banca centrală stă în legătură de afaceri, se conduce un cont-curent, care se creditează cu sumele ce au să se plătească institutului cedent și care se debitează cu sumele ce au să se încasseze dela acest institut. Cum se face lichidarea împrumuturilor cedate am văzut când am vorbit de secțiunea financiară, iar cum se trec sumele lichidate în cont-curent nu trebuie să mai spunem, căci lucrul se înțelege de sine. De interes deosebit pentru noi e să știm, cum se ține evidența și cum se porcede la încassarea ratelor scadente ale împrumuturilor cedate? Iată cum! Secțiunea în fiecare lună ia scadențarele singuraticelor institute cedente, cu ajutorul cărora pregătește niște consemnări — pe blanchete anume — despre toate ratele scadente în acea lună. Consemnările aceste cuprind: numărul împrumutului, numele debitorului, numărul ratei, capitalul restant, interese, cuota de amortizare din capital, proviziunea, speșele de administrare, amortizare din diferența de curs, timbru, diferența de creditat și rata de debitat. Că ce trebuie să se introducă sub aceste titluri e ușor de înțeles. Numai relativ la trei dintre ele și anume la amortizarea diferenței de curs, la diferența de creditat și la rata de debitat trebuie să dăm unele explicații mai detaliate.

Când am vorbit de secțiunea financiară am spus că institutelor li-se pot lichida împrumuturile cedate și în bani gata, dacă scrisurile fonciare li-se rescumpără de însăș banca centrală cu un curs oarecare. Cursul acesta de regulă e sub pari, adeseori cu 2—3% mai mic ca valoarea nominală a scrisurilor fonciare. Banca centrală ca să nu detrage deodată întreaga diferență de curs, permite institutelor cedente să o solvească în mai multe rate, în care caz, bine înțeles, la lichidare scrisurile fonciare se vor plăti al pari. Așa de ex. să presupunem că cineva a cedat K 10,000 în scrisuri fonciare à 98%. Diferența de curs va fi deci în total de K 200, pe care institutul cedent ar putea-o achita de ex. în opt rate a K 25 și astfel la lichidare să capete întreaga sumă de mai sus. Rata primă se poate detrage dacă se invoiesc la lichidare. Din aceste explicații credem, că se poate înțelege îndejuns ce sume se introduc sub titlul „amortizarea diferenței de curs” din consemnările de cari vorbim.

Tot la secțiunea financiară am arătat, care este proviziunea băncii centrale și care profitul institutului cedent. Am arătat că diferența dintre rata ce o plătește debitorul institutului cedent și între aceea ce acesta din urmă trebuie să o plătească băncii centrale formează câștigul institutului cedent. Mai sus am arătat apoi, că în cărțile băncii centrale se ține evidență despre fiecare împrumut ca și cum s'ar ținea la institutul cedent. Se ține evidență despre întregile rate ce le plătesc debitorii, nu numai despre cele ce compet băncii centrale. Și aceasta se face din cauză că timbre se plătesc după ratele plătite de debitori. Aceste rate se iau în consemnările de cari vorbim, în ultima coloană sub numirea „rate de debitat” și cu ele de fapt se și debitează conturile curente ale institutelor interesate. Se înțelege că în aceste rate se cuprind și părțile de profit ale institutelor cedente și astfel nu e corect ca conturile-curente ale acestor institute să se debiteze cu suma totală a ratelor, căci prin aceasta se face o supradebitare neîndreptătită. Pentruca să se coregească supradebitarea, făcută în consemnările din chestiune, se iau și părțile de profit pentru institutele cedente și se introduc sub numirea „diferințe de creditat”, cu cari apoi se și creditează conturile curente ale institutelor cedente. În chipul acesta se ajunge acolo încât institutele cedente să fie debitate numai cu ratele ce ele datoresc să solvească pentru împrumuturile rescumpărate de banca centrală.

După ce consemnările de cari vorbim s'au făcut pentru fiecare institut cedent și s'au decopiat, ele se trimit institutelor interesate împreună cu o notă în care li se comunică că contul lor curent le-a fost debitat cu ratele scadente în acea lună, respective că le-a fost creditate cu diferențe ce le compete lor ca câștig. Se vede dar din cele zise până aici, că banca centrală nu așteaptă ca institutele cedente să-i trimează ratele scadente, ci simplu le debitează cu suma acestora lună de lună în conturile lor curente. Cum și când își încassează institutele cedente ratele dela debitorii lor, aceasta pe banca centrală n'o privește. Se înțelege că debitele din conturile-curente trebuiesc acoperite de institutele cedente, în anumite condițiuni, despre ceace dealtcum va fi vorba și mai târziu.

Pregătirea consemnărilor lunare despre ratele scadente se face cu grijă și control corespunzător. Consemnările aceste sunt foarte multe și pentruca să nu se treacă cu vederea ori să nu se piardă vreuna, se poartă o carte, în care ele se introduc rând pe rând îndată ce se fac, dar numai cu sumele lor ge-

nerale. Controlul constă în aceea, că totalul acestor sume generale din cartea de care vorbim trebuie să fie egal cu totalul sumelor siguraticilor consemnări. Mai mult. Pentru a se putea controla dacă la pregătirea consemnărilor lunare nu a rămas vreo rată ne-introdusă, se poartă niște cărți de control aranjate după semestre: Ianuarie—Iulie, Februarie—August etc. În aceste cărți institutele sunt introduse în mod alfabetic însemnându-se la fiecare numărul, numele etc. a împrumuturilor scadente în lunile de peste an. Lângă datele aceste urmează coloane pentru mai mulți ani, împărțite pentru câte două semestre, de ex. 1906 sem. I și II, 1907 sem. I și II ș. m. d. Consemnările pregătite. ca controlul să fie cât mai mare, trebuie punctate cu aceste cărți, făcându-se un semn anumit în coloana anului și semestrului corespunzător.

La secțiunea împrumuturilor afară de încassările ratelor scadente în modul arătat mai sus, pot obveni și amortizări respective plățiri extraordinare. Aceste se rezolvă din caz în caz după cum urmează. Ele se comunică secțiunii prin epistolele și actele cari solesc în asemenea cazuri. Secțiunea îndată ce le primește introduce datele de lipsă într'un jurnal de zi, pe baza căruia apoi se continuă lucrările ce le reclamă aceste amortizări și plățiri extraordinare. Tot în acest jurnal se introduc și datele cu privire la împrumuturile lichidate și primite pentru a fi ținute în evidență de secțiune.

Nu numai controlul consemnărilor ratelor scadente este cât se poate de sever ci și al celorlalte lucrări ale secțiunii împrumuturilor. În acest scop se poartă mai multe cărți de control dintre cari amintim două mai principale. Una este cartea pentru *controlul lunar*, în care institutele sunt aranjate în mod alfabetic, lăsându-se pentru fiecare loc corespunzător. La fiecare institut se introduce lună de lună cât s'a încassat ca amortizări, plățiri de capital. Totalul sumelor introduse în această carte trebuie să consune cu suma ce o introduce contabilitatea în maestru ca amortizare, plățiri din capitalul împrumuturilor rescumpărate. Tot pentru control se poartă o *carte de conturi* indexată alfabetic. Fiecare institut își are contul său la litera corespunzătoare. În debitul acestor conturi se introduc eventualele lichidări făcute institutelor cedente, iar în creditul lor plățirile ordinare din capital încassate de banca centrală. Să zicem de ex. că „Luceafărul“ a intrat în legături de afaceri cu banca centrală, căreia i-a cedat deodată două sute de pretenziuni ipotecare de diverse sume. Pentru fiecare din aceste pretenziuni cedate — știm — se deschide conturi separate în cartea împrumuturilor. În cartea de control de care vorbim însă se va deschide un singur cont, care se va debita cu totalul sumelor lichidate în contul celor două sute de împrumuturi cedate. Din contră contul se va credita la toată ocazia cu plățirile de capital ce le face numitul institut în contul aceluiaș două sute de împrumuturi cedate, se înțelege în sume generale. Cu alte cuvinte fiecare cont din această carte de control cumulează toate conturile din cartea împrumuturilor ale câte unui institut, de aci urmează că saldul contului vreunui institut din cartea de control trebuie să fie egal cu totalul capitalurilor restante ale tuturor conturilor referitoare la acelaș institut din cărțile de împrumuturi. Iar totalul saldurilor tuturor conturilor cărții de control trebuie să fie egal cu extrasul general al tuturor conturilor din toate cărțile de împrumuturi; tot asemenea cu saldul contului pretenziunilor ipotecare rescumpărate din maestrul contabilității. Cartea de

control de care vorbim se încheie la fiecare semestru și fine de an, când se poate face și controlul saldurilor în sensul arătat mai sus.

Extrase din cărțile de împrumuturi se fac la fiecare semestru și fine de an. Cele mai practice și mai bine întocmite extrase ce le-am văzut până azi în aplicare la diferitele institute sunt cele dela banca centrală. Pentru fiecare institut sunt șase extrase, anume pentru Ianuarie—Iulie, Februarie—August ș. m. d. Un formular al lor ni-le va arăta mai bine:

Nr. curent	Nr. impr.	Numele debit.		an	lună	Lichidat	Scadența			an	lună	zi	Suma rescum-părată	1905	1905		Nrii de interese	1906	1906		Nrii de interese	1907	1907	
		an	lună				zi	an	lună						zi	an			lună	zi			an	lună

Datele principale din cele șase coloane dela început, date cari rămân stabile, adevădă nu se schimbă, se introduc numai odată: atunci când se pregătesc aceste extrase pentru întâia oară. Încolo la fiecare semestru respective fine de an se introduce în coloana corespunzătoare numai capitalul restant. De nou se introduc numai împrumuturile cari s'au rescumpărat după pregătirea extraselor respective. Extrasele acestea se pot folosi, cum vedem, mai mulți ani, după cum vrem să le întocmim. De regulă se pot întocmi pentru un timp de zece ani, adevădă de douăzeci de semestre. Prin întrebuintarea lor se cruță muncă și timp, întrucât datele principale stabile nu trebuie introduse la fiecare semestru. La calcularea numerilor de interese încă se poate face economie de timp și muncă întrucât dela sumele scadente în una și aceeaș zi se pot socoti numeri de interese dela o singură poziție, adevădă dela totalul acestor sume.

De încheiere ținem să amintim și despre un con-

trol ce se face an de an între institutele cedente și banca centrală. Anume banca centrală cere ca fiecare institut cedent să ia în bilanțul său împrumuturile cedate ei sub titlu separat. Pe baza acestor titluri din bilanțuri controlează apoi banca centrală dacă starea împrumuturilor cedate arătată de institutele cedente e egală cu starea aceloraș împrumuturi din extrasele, respective din cărțile sale. Acest control e de importanță cu deosebire pentru împrumuturile hipotecare simple, la cari banca centrală se invoiește uneori să se plătească și numai interesele precum și pentru amortizări și replătiri extraordinare. Banca centrală nu poate controla caz de caz dacă debitorul a plătit numai interesele, ori a plătit și din capital, ori dacă a făcut replătiri extraordinare, decât numai cerând dela institutele cedente ca starea împrumuturilor cedate s'o treacă sub titlu aparte în bilanț. Dacă s'au făcut replătiri extraordinare, cari nu s'au arătat băncii centrale, starea împrumuturilor din bilanțul institutelor cedente trebuie să fie mai mică decât cea constatată de banca centrală. În acest caz natural că se vor cere explicații. Din toate cele expuse până aci relativ la evidența împrumuturilor rescumpărate se vede că lucrările secțiunii împrumuturilor sunt cât se poate de minuțioase și că trebuie făcute cu cea mai mare grijă. Și convingerea noastră este că nici una dintre secțiunile băncii centrale nu săvârșește o muncă atât de intensivă, grea și obositoare ca secțiunea împrumuturilor. Se înțelege de sine că controlul de care vorbim este bazat numai pe încredere, pentru că în urma urmelor malversațiuni se pot face destule chiar și în bilanț.

Ioan I. Lăpădatu.

(Va urma).

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 11 Maiu 1906.

Precum am semnalat în ultimul nostru raport Banca Angliei și-a urcat etalonul oficial dela $3\frac{1}{2}\%$ la 4% . Cu toate acestea deja la câteva zile după aceasta a circulat în piețele continentale svonul, că pentru apărarea stocului său metalic Banca Angliei va trebui să-și urce din nou etalonul cu $\frac{1}{2}\%$ ori chiar 1% , ceea ce în luna Maiu ar fi fost o măsură cu totul tot excepțională. Băncile din motivul acesta au și observat pretutindenea o mare precauțiune și rezervă la plasarea banilor. Urcarea așteptată însă n'a urmat și deși situația piețelor de bani s'a mai ameliorat, cu toate acestea în timp apropiat abia că se poate conta la o ieftinire mai mare a banilor și o reducere a etalonului nostru oficial.

În Viena cu toate că cererile de bani s'au împușinat totuși discontul privat a variat între 4% — $4\frac{1}{16}\%$; pe când în Budapesta cambiile morilor s'au discontat cu $4\frac{7}{16}\%$ — $4\frac{1}{2}\%$, iar cambiile de portofoliu dela $3\frac{3}{4}\%$ — 5% .

În piețele externe de bani discontul privat a costat: Berlin $3\frac{1}{4}\%$ — 4% ; Londra $3\frac{3}{4}\%$ — $3\frac{7}{8}\%$ și în Paris $2\frac{3}{8}\%$.

Etalonul oficial al băncilor de emisiune este următorul: Banca Austro-Ungară $4\frac{1}{2}\%$. Banca Națională a României 5% . Banca imperială Germană 5% . Banca Angliei 4% și Banca Franciei 3% .

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Cassa de păstrare“ soc. pe acții în Mercurea. Institutul acesta a luat în anul 1905 un avânt frumos în toți ramii de afaceri, atât activi cât și pasivi. Bilanțul prezintă active de K 871,717.— față de K 695,846.— în 1904. anume au crescut Escontul dela K 77,148.— la K 97,821.—. Cred. camb. cu acop. ipot. cu circa K 23,000.— la K 85,250.—. Imprum. hipotecare dela K 170,746.— la K 202,306.—. Imprum. pe oblig. cu cavenți cu K 16,000.— la K 267,260.— și în fine Conturile curente cu mai mult de K 82,100.— la K 113,744.—. Capitalul societar se prezintă față de K 64,000.— în 1904 cu rotund K 128,000.— întreg vărsat. Rezervele s'au sporit cu circa K 6,900.— la K 34,868.— iar Depozitele spre fructificare cu însemnata sumă de K 145,558.— (starea K 679,065). Profitul net de K 11,486.73 este în creștere față 1904 cu circa K 800.—. Venitul brut al anului 1905 a fost K 56,041.— (în 1904 K 43,018.—).

Adunarea generală și-a ținut o acest institut la 25 Martie 1906 sub prezidiul dlui Ioan Droc, fiind notar dl Nicolae Simulescu, iar verificatori ai procesului verbal dnii Dr. George Măcelar și Dr. Nicolae Schiau. Prezenți 35 acționari, reprezentând 350 acțiuni cu 102 voturi.

Profitul net de K 11,486.73 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă pentru capitalul social emis. I. de K 64,000.—: K 4,480.—. Fondul de rezervă K 7,006.73.

Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a împărțit cum urmează: Pentru scopuri de binefaceri se dă în fiecare an: a) $\frac{1}{2}$ a intereselor fondului de rezervă, bisericei gr. or. rom. din loc. pentru susținerea școalei sale, iar cu restul de $\frac{1}{2}$ a intereselor fondului de rezervă; b) s'a pus baza unui fond de binefaceri.

Dividenda s'a fixat cu 7% = K 7.— de cupon și se plătește cu începere dela 1 Aprilie 1906.

În direcțiune s'au ales dnii Ioan Droc (reales) și Petru Dragits în locul lui Ioan P. Dobrescu cu mandat pe 5 ani. În comitetul de supraveghiere s'au ales dnii: Dr. Nicolae Schiau, Dr. Ioan Miclea, Nicolau Hențiu, Vasile P. Dobrescu și Ioan Dăian.

„Cordiana“, institut de credit și economii, soc. pe acții în Fofeldea. Al VIII-lea an de gestiune al acestui inst. s'a încheiat cu active totale de K 389,840.— cu circa K 12,000.— mai mari decât în 1904, iar profitul net al anului 1905 se prezintă cu K 8,556.— (în 1904 K 7,801.—). Cambiile de bancă, ramul principal de afaceri, s'a sporit cu K 15,000.— la K 345,763.— iar împrumuturile hipotecare se cifrează cu K 33,609.— fiind în reducere față de 1904 cu circa K 1,000.—. Ce privește pasivele Depozitele spre fructificare au crescut cu circa K 16,000.— la K 179,631.— și Rezervele dela K 9,463.— la K 11,557.—. Reescontul din contră s'a redus dela K 119,116.— la K 111,798.—. Venitul brut al anului 1905 a fost de K 27,759.— (în 1904 K 23,262.—).

Adunarea generală și-a ținut-o acest institut la 18 Faur a. c.; tribunalul reg. din Sibiu însă, pe motiv că convocarea nu s'a publicat în modul prevăzut în statute, a nimicuit hotărârile luate și a îndrumat societatea la convocarea unei noue adunări generale, care apoi s'a ținut la 29 Aprilie 1906, hotărându-se distribuirea profitului net de K 8,556.10 precum urmează:

Dividendă și supradividendă K 5,400.—. Fondului de rezervă K 2,156.02. Scopuri filantropice-culturale K 166.68. Tantieme direcțiunii și comitetului de supraveghiere K 611.16. Tantieme pentru funcționari K 222.—.

Suma destinată spre scopuri filantropice culturale s'a împărțit cum urmează: Masa studenților, Brașov K 20.—. Masa studenților, Brad K 10.—. Masa studenților universitari, Cluj K 20.—. Masa studenților, Năsăud K 10.—. România Jună, Viena K 10.—. Muzeul național K 10.—. Asociațiunea mes. Brașov K 10.—. Ajutor bisericii, Cornățel K 10.—. Ajutor bisericii, Scorei K 5.—. Altele K. 61.68.

Dividenda s'a fixat cu 9% = K 9.— de cupon și se plătește după adunarea generală.

În direcțiune s'au ales: dnii Eliseu Balaban și Nicolae P. Petrescu, iar în comitetul de supraveghiere: dl Toma Benchia.

*

„*Hondoleana*“, însoțire de anticipație și credit în Hondol și a încheiat al X-lea an de gestiune cu un profit net de K 2,779.38 față de K 2,237.39 în 1904 și cu active totale de K 100,482.— cu circa K 8,000.— mai mari decât în anul precedent. Unicul ram activ de afaceri Escontul s'a sporit dela K 85,679.— la K 92,645.—. Capitalul societar se prezintă cu K 20,055.— arătând față de 1904 o mică reducere de K 110.—. Depozitele spre fructificare au crescut cu circa K 2,000.— la K 42,266.— și Rezervele dela K 3,949.— la K 4,213.—; asemenea Reescontul cu circa K 4,000.— la K 29,872.—. Venitul brut se cifrează cu K 11,419.— față de K 10,393.— în anul precedent.

Adunarea generală și-a ținut-o acest institut la 29 Martie 1906 sub prezidiul dlui Vasile Pipoș, fiind notar dl Alexandru Iovan, iar verificatori ai procesului verbal d-nii Petru Faur, Teodor Rengetean și Petru Fărcaș. Prezenți au fost 31 acționari, reprezentând 223 acțiuni cu 223 voturi.

Profitul net de K 2,779.38 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 1,804.95. Fondului de rezervă K 527.90. Scopuri filantropice-culturale K 138.95. Funcționarului Petru Gabor pașal pentru depărtare K 48.—. În contul anului 1906 se transpune K 259.58.

Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a împărțit cum urmează: Ajutor lui Ioan Stănculescu (ars), Almașul-mic K 20.—. Bisericii gr.-or., Săcărămb K 20.—. Mesei studenților, Cluj K 20.—. Mesei studenților, Brad K 23.77. Bisericii gr.-or., Mihăleni K 10.—. Bisericii gr.-or., Voja K 10.—. Pentru abonament de foi populare K 35.18.

Dividenda s'a fixat cu 9% = K 2.70 de cupon și se plătește cu începere dela 1 Aprilie a. c.

În direcțiune s'au ales domnii Petru Albu, Chimiindia; Ioan Lucăcel, Balșa și Ioan Furdoi, Hondol.

În comitetul de supraveghiere s'au ales domnii Ioan Lazariu, Deva, Nicolau Duma, Vărmaga; Ioan Pleter, Certeșul-superior; ordinari și Nicolau Fărcaș și Lazar Nelega, suplente.

*

„*Lipovana*“, institut de credit și de economii, societate pe acții în Lipova. În anul 1905, al XII-lea an de gestiune, institutul acesta arată creștere în toți ramii de afaceri, cu excepțiunea Creditelor personale și a Lombardului, cari arată o mică reducere, anume s'a sporit Escontul cu K 56,299.— (starea K 934.908.—), Credit. camb. cu acop. hipotecare cu K 56,764.— la K 164,409.— și Imprum. hipot. dela K 66,815.— la K 76,605.—. O creștere de aproximativ K 10,000.— arată și Realitățile (starea K 12,163.—). Dintre pasive au crescut Depozitele spre fruct. cu circa K 10,000.— la K 823,191.— și Reescontul dela K 111,324.— la K 207,659.—, apoi Rezervele cu K 5,400.— la K 59,137.—. Profitul net de K 24,442.— este cu circa K 800.— mai mare decât în 1904, iar venitul brut a fost de K 106,576.— (în 1904 K 99,567.—). Revirementul total al anului 1905 a fost de K 9,315,338.—.

Adunarea generală și a ținut-o acest institut la 22 Februarie 1906 sub prezidiul dlui Voicu Hamzea, fiind notari d-nii Ioan Cimponeriu și Ioan Dejenariu, iar verificatori ai procesului verbal d-nii Dr. Traian Putici și George Savici. Prezenți au fost 21 acționari, reprezentând 219 acțiuni cu 179 voturi.

Profitul net de K 24,442.38 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă 9,000.—. Fondului de rezervă K 5,444.24. Scopuri filantropice-culturale K 1,733.91. Tantieme direcțiunii și comitetului de supraveghiere K 3,200.—. Tantieme funcționarilor K 820.—. Fondului de penziuni K 500.—. Pentru acoperirea eventualelor pierderi K 1,300.—. Remunerația directorului executiv K 2,444.23.

Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a lăsat la dispoziția direcțiunii.

Dividenda s'a fixat cu 9% = K 18.— de cupon și se plătește cu începere dela 23 Februarie 1906.

În direcțiune s'au ales domnii Ioan Cimponeriu, Dr. Aurel Cioban și George Savici.

S'a reales prezident al institutului Ilustritatea Sa Dl Dr. Alexandru Mocsonyi.

*

„*Mercur*“, societate acționară de împrumut și păstrare în Năsăud și-a încheiat anul 1905 cu active totale de K 675,529.—, arătând față de 1904 o creștere de K 80,056.—; singuraticile poziții ale activelor și pasivelor arată față de anul precedent următoarele schimbări anume, creșteri la Escont de K 37,345.— (starea K 459,247.—), la Cred. camb. cu acop. hipot. de K 10,591.— (starea K 72,866.—), la Imprumuturi hipotecare de K 25,032.— (starea K 95,433.—) și Depozite spre fruct. dela K 302,995.— la K 357,509.—; din contră s'au redus Cred. personale cu K 3,129.— la K 20,656.— și Reescontul dela K 112,728.— la K 106,223.—. Rezervele au crescut cu circa K 9,000.— la K 32,800.— și se sporesc cu dotațiunea anului curent la frumoasa sumă de K 41,700.—, iar fondul de penziune la K 6,000.—. Venitul brut de K 72,079.— s'a sporit față de 1904 cu circa K 12,700.— iar profitul net se prezintă cu K 26,307.— arătând față de 1904 o creștere de K 3,704.—.

Adunarea generală și-a ținut-o acest institut la 25 Februarie 1906 sub prezidiul dlui Alexandru Haliță, fiind notar dl Emil Țișea, iar verificatori ai procesului verbal domnii Petru Tofan și Virgil Șotropa. Prezenți au fost 48 acționari, reprezentând 369 acțiuni cu 349 voturi.

Profitul net de K 26,307.70 s'a distribuit astfel: Dividendă K 8,000.—. Fondului de rezervă (10% +

supradotație) K 8,200.— Scopuri filantropice-culturale K 526.15. Tantieme direcțiunii și comitetului de supraveghiere K 4.998.45. Remunerațiuni direcțiunii K 2,246.60. 3% fondului de penziune K 789.23. Dotațiune extraordinară fondului de penziune K 854.77. Fondului de rezervă, pentru eventualele pierderi K 692.50.

Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a împărțit cum urmează: Mesei studenților din Năsăud K 150.— Casinei române din Năsăud K 50.— Muzeului Național din Sibiu K 100.— Fondului păgubiților din Năsăud K 30.— Fondului săracilor din Năsăud K 30.— Incendiatului din Poeni K 15.— Unei văduve sărace din Hordou K 15.— Pentru premiarea școlărilor K 50.— Fondului clopotului din Năsăud K 20.— Ajutorului copiilor săraci din Năsăud K 40.— La dispoziția direcțiunii K 26.—

Dividenda s'a fixat cu 8% = K 16.— de cupon și se plătește de la 15 Martie 1906.

În direcțiune s'a ales: director dl Iulian Martian în locul decedatului Ios. Ulrich; membrii: d-nii Ciril Deac, Friedrich Müller, Ignat Seni, Iacob Pop, Ioan Gheție, Gavriil Scridon, Alexandru Halță, Dumitru Tomuța, George Cattul și Emil Domide, toți din Năsăud.

În comitetul de supraveghiere s'au ales domnii: Adolf Regius, Simion Pop și Teodor Simon.

„Zlăgneana“, institut de credit și economii soc. pe acțiuni în Zlagna. Acest institut și-a ținut adunarea generală la 3 Martie 1906 sub prezidiul dlui Nicolae Cristea, preot, fiind notar dl Iosif Goia, contabil, iar verificători ai procesului verbal dnii Victor Demian și Stefan Păsculeț. Prezenți au fost 19 acționari, reprezentând 214 acțiuni cu 214 voturi.

Profitul net de K 8,281.55 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 3,000.— Fondului de rezervă K 3,589.21. Scopuri filantropice-culturale K 462.48. Tantieme direcțiunii și comitetului de supraveghiere K 578.10. Tantieme directorului executiv K 231.24. Tantiemă funcționarilor K 115.62. „Revistei Economice“ 1/2% K 28.90. Intregire tantiemei contabilului K 136.— Intregire tantiemei casarului K 90.— Intregire tantiemei practicantului K 50.—

Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a împărțit cum urmează: Mesei studenților din Brașov K 20.— Mesei studenților din Brad K 20.— Bisericei gr.-or. din Zlagna K 100.— Bisericei gr.-ort. din Petringenii K 50.— Fondului protopopes, Abrud K 50.— Bisericei gr.-or. din Presaca K 40.— Bisericei gr.-or. din Almașul-mare K 40.— Bisericei gr.-or. din Feneș K 40.— Bisericei gr.-or. din Poiana K 40.— Școlii gr.-or. din Balșa K 40.— iar restul de K 23.48 la dispoziția direcțiunii.

Dividenda s'a fixat cu 6% = K 3.— de cupon și se plătește de la 3 Martie 1906.

În direcțiune s'au reales dnii Petru Presecan și Stefan Corpade, ambii economi în Zlagna.

SUMAR.

Probleme pentru Conferența Băncilor. — Pacea politică și piața efectelor în Ungaria. — Studii practice de bancă. Revista financiară: Situațiunea. — Societăți financiare și comerciale: „Cassa de păstrare“, Mercurea, „Cordiana“, „Hondoleana“, „Lipovana“, „Mercur“, „Zlăgneana“.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 9 Maiu 1906.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
	Datoria publică comună.	v. cor.	p. 100 K
4	Renta unit. în hârtie, Mai, Nov.,	100.—	100.10
4-2	„ „ arg. Febr. Aug.	99.80	101.25
5	Losuri din 1860 à fl. 500.— „ 20% dare	159.75	161.25
5	„ „ 1860 à fl. 100.— „ 20% „	200.—	201.—
—	„ „ 1864 à fl. 100.— „ „	287.—	289.—
	Datoria publică austriacă.		
4	Renta austr. aur., scut. de dare	118.—	118.25
4	„ „ Cor.	100.10	100.40
3 1/2	„ „ de invest.	90.25	—
	Datoria publică ungară.		
4	Renta ung. aur., scut. de dare	114.55	114.90
4	„ „ Cor.	95.90	96.25
3 1/2	„ „ „ „ „ „ „	86.50	87.—
—	Impr. ung. cu premii à 100 fl. „ „ „	216.—	216.—
4	„ p. regul. Tisei sc. de dare	159.30	158.—
4 1/2	Oblig. de regaloii croat-slav.	102.25	103.—
3	Impr. p. regul. Porților de fier	79.60	79.25
4	Oblig. rurale croato-slavone	98.—	99.—
4	„ „ ungară	96.60	97.25
	Alte datorii publice.		
5	Los. p. regularea Dunării, à 100 fl.	269.—	—
4	Obl. Soc. Temeș-Bega	97.75	98.50
5	Impr. cu prem. al orașului Viena	103.20	—
4 1/2	„ „ „ „ „ „ „ Budapesta	95.55	95.75
2	„ „ „ „ „ sârbești à 100 fr.	109.—	—
—	Oblig. cu premii a C. fer. turc. à 400 fr.	153.40	—
—	Impr. bulgar 1889	119.65	121.—
	Scrisuri fonciare și a. a.		
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	99.75	—
3	„ „ „ „ „ cu premii, 1880	302.75	—
4	Banca austro-ungară 50 ani	101.30	100.85
4	„ „ „ 50 ani	—	101.30
4 1/2	Banca comer. ung. Pesta	100.50	101.—
4	„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	98.75	98.75
4 1/2	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, repl. 110% în fl.	106.60	107.—
4	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, 50 1/2 ani	100.—	101.—
4	„ „ „ I Casse de păstr. patriot., Pesta	98.—	98.25
4	Inst. de credit fonciar ungar	99.45	98.50
3 1/2	„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	98.30	89.50
4 1/2	Banca hipotecară ungară	100.40	101.—
4	„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	100.70	98.50
4	„ „ „ „ „ cu premii	271.50	136.—
4 9/10	Cassa de păstrare regn. Pesta 50 ani	—	98.75
5	„ Albina“, Sibiu	—	101.50
4 1/2	„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	—	101.50
4 1/2	Cassa de păstrare Sibiu, em. IV.	—	101.25
5	„ „ „ „ „ Brașov	—	103.50
4 1/2	„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	—	102.—
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiu, em. VI.	—	101.—
4	„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	—	98.50
	Lozuri.		
	Basilica, à fl. 5.—	25.70	26.—
	Credit, à fl. 100.—	481.—	480.—
	Clary, à fl. 40.— v. c.	154.—	—
	Buda, à fl. 40.—	174.—	174.—
	Pálffy, à fl. 40.—	179.—	180.—
	Crucea roșie austriacă, a fl. 10.—	51.50	53.50
	„ „ ungară, à fl. 5.—	32.85	34.—
	Rudolf, à fl. 10.—	62.—	—
	Salm, à fl. 40.— v. c.	212.—	—
	Salzburg, à fl. 20.—	74.—	—
	Impr. cu prem. al oraș. Viena, 1874	530.50	532.—
	Sanatorium Regina Elisabeta K 5.—	—	11.—
	„Jó sziv“, à K. 4.—	—	12.—
	Valute.		
	Galbini austr. sau ung.	11.38	11.43
	„ c. reg.	11.36	11.33
	Napoleon'or (20 frci sau 8 fl. aur)	19.15	19.15
	20 Marce germ. aur	23.55	23.53
	Ruble rusești de hârtie per bucată	—	2.54
	Bilete germ. 100 M.	117.52	117.75
	„ franc. 100 Fr.	—	95.85
	„ ital. 100 Lire	95.75	95.80
	Ruble, bilete, 100	254.—	—
	Lei românești, 100	—	95.20

Prețuri per bucată

Bursa de mărfuri din Budapesta

Cursul din 9 Maiu 1906.

Grâu de Bănat,	per 100 kg. vinde . . .	15-90—16-70
" " Tisa,	" " " " . . .	15-85—17-20
" " Pesta,	" " " " . . .	15-30—16-85
" " Alba-reg,	" " " " . . .	16-10—16-85
" " Bacica,	" " " " . . .	15-45—16-65
Secară,	" " " " . . .	13-30—13-55
Orz,	" " " " . . .	14-60—15-50
Ovės,	" " " " . . .	17-90—18-40
Porumb	" " " " . . .	13-60—13-70
Rapiță,	" " " " . . .	— — — —
Slănină de porc B.-Pesta	" " " " . . .	139—
Untură (clisă)	" " " " . . .	118—122—

Bursa de București.

Cursul din 8 Maiu 1906.

Renta amort. 1881 de 5%	vinde Lei	— — — —
" " 1892 5%	" "	— — — —
" " 274 mil. 4%	" "	94 ³ / ₄
" " 1898 4%	" "	92
Fonciare rurale 5%	" "	103 ³ / ₈
" " 4%	" "	95 ¹ / ₄
Scris. fone. urb. Bucuresti 5%	" "	99 ⁷ / ₈
" " Iași	" "	96 ¹ / ₂

Au apărut

„BIBLIOTECA BĂNCILOR ROMÂNE“

Nr. 1.

Studii de contabilitate

(principiile fundamentale ale contabilității în partidă dublă)

de

Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comerc.

Nr. 2.

Băncile Române

din

Transilvania și Ungaria

de

Constantin Popp,
funcționar la Centrala „Albinei“, Sibiu.

Nr. 3 și 4.

Efectele publice

de

Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comerc.

Se pot procura dela Administrația „Revistei Economice“, cele dintâu à 50 fl. cea din urmă K 1.

Banca Austro-Ungară

(un studiu amănunțit despre trecutul, organizația, operațiunile și importanța băncii noastre de emisiune)

de

Ioan I. Lăpădatu.
prof. de științe comerc.

Se poate comandă dela administrația „Revistei Economice“, cu prețul de 1 coroană.

Drepturile, datorințele și răspundibilitatea

membrilor din direcțiune

și

Drepturile, datorințele și răspundibilitatea

comitetului de supraveghiere

de

Alfred Kormos,
directorul revistei „Magyar Pénzügy“

traduceri autorizate de

Constantin Popp,

funcționar la Centrala inst. de credit și de econ. „Albina“.

Se pot comandă la traducător în Sibiu sau la Librăria arhidiecezană din Sibiu, cea dintâi cu prețul de K 3.—, iar cea din urmă cu prețul de K 1-50.

În editura Delegațiunii Băncilor Române
au apărut:

Problemele Reformei Băncilor,

de Dr. C. Diaconovich.

Prețul: broș. K 1.—, leg. K 1-50.

Anuarul Băncilor Române

Pe anii

1900 — 1901 — 1902 — 1903 — 1904 — 1905 — 1906.

Prețul: câte K 3.—.

Se comandă la Administrația „Revistei Economice“ în Sibiu (Nagyszeben).